

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Examen Confessariorum Repetitum

Schoonaerts, Gregor

Coloniæ Agrippinæ

VD18 14542323-001

Caput Ultimum. De bonis Matrimonii.

urn:nbn:de:hbz:466:1-41226

ejusve Vicarium remittere poterit, ita tamen, ut ipsum de impedimento debite informet.

Sed quid si hujusmodi impedimentum, non nisi ex confessione Sacramentali norit?

¶. Quod Parochus, secluso contrahentium consensu, extra Confessionem perinde se gerere debeat, ac si nihil sciret.

CAPUT ULTIMUM.

De bonis Matrimonii.

§. I. *Quot sint Matrimonii bona?*

TRia sunt Matrimonii bona fidelium, scilicet
FIDES, PROLES, ET SACRAMENTUM.

Per *Prolem* intelligitur *legitima generatio pro-
lis, ejusque ad cultum Dei educatio.*

Per *Fidem* intelligitur *fidelitas conjugalis, vi
ejus obligantur conjuges inter se commisceri, & non
eum alio.*

Per *Sacramentum* denique intelligitur *vincu-
lum indissolubile Matrimonij, quatenus representat
indissolubilem conjunctionem Christi cum Ecclesia.*

Actus conjugalis per se est licitus, dum fit ad
debitum finem, qui est generatio prolis, atque
in hunc finem à Deo matrimonium est institu-
tum Gen. 1. *Crescite & multiplicamini.*

P. I. An conjux teneatur reddere debitum alteri
coniugi exigenti?

¶. Aff. Idque sub gravi, quia materia est gravis.
Constat ex Apost. 1 ad Cor. 7. *Uxori vir debi-
tum reddat, similiter & uxor viro. Mulier sui*

cor-

corporis potestatem non habet, sed vir: similiter & vir sui corporis potestatem non habet, sed mulier.

2. An conjux numquam excusetur à redditione debiti?

3. Aff. Idque in multis casibus. 1. Quando redditiō non potest fieri sinè gravi incommodo compartis, ut si exigens laboret leprâ, peste, feбри calidâ.

2. Similiter neget, quia vir est amens, vel ebrius, non enim humano modo petit. Hæc omnia in utroque militant.

3. Si mulier ex præcedentibus puerperiis, in quibus fuit morti proxima, probabiliter mortem timeat ex judicio medicorum, quia cum tanto vitæ periculo debitum illud solvere non tenetur.

4. Si infirma sit, vel copulam viro nocituram sciat, eò quòd patiatur menstrua: ejus enim sanitatem sapienter procurat, si ex copula grave detrimentum sanitatis patiatur.

5. Si vir propter adulterium jus exigendi amiserit, muliere manente pudicâ, & nollet ei reconciliari, quia non servavit fidem.

6. Si exigat extra tempus, & locum opportunum cum commodè ei reddere non potest; si V.G. petat publicè, vel in loco sacro.

Excipiunt tamen easum Theologi, in quo quis V.G. supponitur per aliquod tempus inclusus in templo propter bellum, aut hæreticorum persecutionem, & non potest actus conjugalis differri sinè urgenti periculo incontinentiæ.

Bb 5

7. Si

7. Si mulier sit gravida, & proxima partui, & timeat fœtus suffocationem.
3. An Actus conjugalis sit aliquando peccatum mortale?
- R. Aff. Si ita fiat cum uxore gravida, ut fœtum conceptum extinguat, aut periculo extinctionis exponat, sive interim fœtus sit animatus, sive non, & in isto casu etiam non licet reddere debitum; ita contingere potest, quando actus conjugalis est nimis frequens, vel exercetur ab ebrio.
2. Si maritus cognoscat uxorem patientem fluxum sanguinis menstrui, saltem quando non est certum, quod conceptio fœtus non sequatur. Ratio est, quia id est graviter noxium proli concipiendæ, quippe quæ indè plerumque nascitur monstrosa, turpis, robore, & sanitate destituta.
3. Si actus conjugalis exerceatur contra naturam, sic ut inde impediatur conceptio prolis, ut nascatur seminis effusio extra vasa naturalia, quæ omnia apertè exprimi, vetat naturalis pudor, ideoque prætereo.

CASUS XXVII.

Mulier quedam, labore manuum vix vitam sustentat, viro interim rem domesticam nil, aut parum curante, confitetur, se aliquoties debitum negasse marito justè exigenti, eò quod numerosam prolem habeat, cui alendo par non sit; queritur, an talis mulier negando debitum peccaverit?

R. Aff. Si vir absolutè petierit debitum, i. quia

ne-

negavit marito, quod absolutè ei debebatur.
 2. Quia verisimiliter ex negatione debiti majora erunt obventura mala, timendum enim est, ne maritus in adulteria, pollutiones voluntarias prolabatur, quæ peccata, cum possit impedire mulier, etiam obligatur.

4. Quid est polygamia, & an licita?

3. Polygamia est, *Habentia plurium uxorum*; estque triplex: Una, quâ vir unus habet plures uxores successive, aut contrâ. Altera, quâ uxor habet plures maritos simul. Tertia, quâ vir habet simul duas, aut plures uxores.

Primam esse licitam constat ex Apost. 1 ad Cor. 7. *Si dormierit vir ejus, cui vult, nubat.* Alteram esse jure naturæ vetitam, & per dispensationem non posse reddi licitam, est communis doctrina; quia si mulier simul habeat plures maritos, impeditur primarius finis matrimonii, videlicet proles generatio: vel si nascitur proles, illa est incerti patris, atque ita natum est fieri, ut convenienter non educetur.

Tertiam denique jure Divino nunc esse prohibitam, certum est ex Trid. sess. 24. can. 2. fuitque prohibita in prima institutione Matrimonii, & quolibet tempore seclusâ dispensatione Divinâ, ut habetur Cap. *Gaudemus*. De divortiis; ibi enim dicitur, licitam fuisse Patriarchis post diluvium, Deo nempe dispensante, & transferente dominium corporis virilis in plures feminas, propter restaurationem generis humani penè totaliter per aquas extincti.

§. 2. *An dissolvi possit Matrimonium quoad vinculum?*

P. 1. **A**N olim dissolutum fuerit vinculum Matrimonii per libellum repudii? Ante responsionem

Nota ex S. Aug. L. 19. contra Faustum c. 26. concessum fuisse Judæis dimittere uxores, ut uxori daretur occasio viro se reconciliandi, eamque non dimittendi: siquidem tempore, quo scribebatur libellus repudii, natum erat evenire, ut frangeretur ira mariti, isque interea cogitaret, quid mali esset uxorem dimittere, præsertim cum Scribæ (quos oportebat accedere, ut libellus repudii scriberetur, eò quòd scribi scilicet non posset nisi ab illis) viro suaderent, ut reconciliaretur uxori, eamque non dimitteret. His dictis ad petitionem

¶ Neg. Et constat ex Matt. 19. Ubi cum Christus dixisset Judæis non licere dimittere uxorem, & hi reposuissent: *Quid ergo Moyses mandavit libellum repudii, & dimittere?* Illicò respondit: *Ad duritiam cordis vestri permisit Moyses vobis dimittere uxores vestras: ubi ly ad duritiam cordis, item permisit, significat dimissionem uxoris non fuisse licitam, sed permissam, velut minus malum ad evitandum majus, id est, ne uxores suas occiderent Judæi, ad quod proni erant.*

2. An Matrimonium in hac lege dissolvi possit per professionem religiosam?

2. Potest matrimonium ratum, non potest dissolvi consummatum.

De priori parte constat ex Trid. sess. 24. Can. 6. Item ex Cap. *Ex parte tua*. Cap. *Verum*. de conversione conjugatorum.

De posteriori constat can. *Agathosa*. causa 27. q. 2. quòd Matrimonio consummato, repugnante alterâ parte, religionem ingredi non liceat, quòdque professio hujusmodi Matrimonium dirimere non valeat.

Ratio congruentiæ est, quòd Matrimonium consummatum significet indissolubilem conjunctionem Christi cum Ecclesia, scilicet per unitatem naturæ, sicut etiam vir & mulier per copulam juxta Apost. fiunt una caro, ita Christus per Incarnationem factus est una caro cum Ecclesia.

3. Quantum temporis conceditur conjugibus, ut post matrimonium initum ingrediantur Religionem.

2. Semper posse ingredi, quando matrimonium non est consummatum. Statuitur tamen Cap. *ex publico* de conversione conjugatorum, ut tempore bimestris possint deliberare, ita ut spatio illius non teneantur reddere debitum, & eo elapso compellantur reddere, nisi religionem intraverint.

4. An matrimonio consummato possit uterque conjux, vel alteruter de consensu compartis religionem ingredi?

2. Aff. Et ideò si contingeret, utrumque convenire post professionem, non comitteretur adul-

te-

terium, sed solum peccabitur contra votum.

5. An Matrimonium fidelium nondum consummatum possit dissolvi auctoritate Pontificis?

R. Probabiliter neg. Quia indissolubilitas Matrimonii est à Deo, ut patet ex Trid. sess. 24. in proæmio: *Quod autem Deus conjunxit, homo non separet.* Matt. 19.

Nec obstat, quòd plurimi Pontifices dispensarint, quia ex hoc capite opposita sententia dumtaxat est probabilis, cum multi Pontifices rogati, dispensare noluerint, credentes se nihil posse.

6. An in nova lege solvatur matrimonium per adulterium?

R. Neg. Constat ex Flor. in decreto unionis. Ex Trid. sess. 24. can. 7. proindè: *Vivente viro vocabitur adultera, si fuerit cum alio viro.* Apost. ad Rom. 7.

7. An solvatur Matrimonium infidelium per conversionem conjugum ad fidem?

R. 1. Neg. Quandò uterque convertitur, quia per baptismum non solvuntur conjugia, sed dimittuntur crimina.

R. 2. Neque dissolvitur ipso jure, etiamsi unus tantum convertatur: quia juxta Cap. *Gaudemus* de divortiis, infidelis conversus, habens uxorem infidelem, non potest aliam ducere, quamdiu hæc vivit, supposito, quòd cum eo pacificè velit habitare.

8. Assigna casus, in quibus dissolvitur Matrimonium consummatum ob conversionem conjugis alterius ad fidem.

R. Sunt hi subsequentes : 1. Si conjux infidelis renuat habitare cum conjuge converso : 2. Si nolit cohabitare, nisi cum contumelia Creatoris V. G. impediendo cultum illius, nomen despiciendo, conjugem conversum, aut domesticos à fide avertendo &c.

9. An Matrimonium hujusmodi solvatur eo ipso, quo infidelis renuit cohabitare conjugi converso?

R. Neg. Sed opus est ut conjux conversus transeat ad secundas nuptias, aliàs non debet censi solutum, sed tantùm solubile.

Nota, quòd priùsquàm conjux fidelis transeat ad secundas nuptias, debet admonere infidelem, de cujus pertinacia non constat.

10. An infidelitas superveniens matrimonio fidelium, reddat illud solubile, quoad vinculum?

R. Neg. Ita Innoc III. Cap. *Quanto* de divortiiis. Et ratio est, quia matrimonium fidelium redditur prorsus ratum, & firmum per baptismum, ratione cujus significat indissolubilem conjunctionem Christi cum Ecclesia.

§. 3. ET ULTIMUS.

De dissolutione Matrimonii quoad cohabitationem.

QUòd conjuges debeant simul cohabitare, est clarum ex natura ipsius conjugii, uti & ex Matt. 19. *Relinquet homo patrem, & matrem, & adhaerebit uxori suæ.*

Petes assignari aliquos casus, in quibus Matrimonium solvitur quoad cohabitationem?

R. I.

- R. 1. Si alter conjugum adulteretur, potest dimitti in perpetuum, ita tamen ut pars innocens jus habeat nocentem revocandi, & debitum ab illo exigendi.
2. Si maritus labatur in hæresim, aut infidelitatem, potest uxor se ab ipso separare, & si per sententiam ab illo fuerit separata, non tenetur ad ipsum redire, nisi per sententiam judicis, licet ipse convertatur. Ita Cap. *Mulier* de conversione conjugatorum.
3. Si dos à parentibus promissa non præstetur, verisimile est, quòd maritus non teneatur eam alere, quamvis ad redditionem debiti obligetur, sed hoc spinis non caret.
4. Si pars una vitæ alterius insidietur.
5. Si maritus uxorem suam graviter lædere, & vulnerare soleat.
6. Si odio implacabili se invicem persequantur. Denique, si sinè gravi admodum damno, præsertim spirituali, cohabitare nequeant, ut si alter alteri sit occasio proxima peccati mortalis.
- Observandum: 1. Quòd, causis hujusmodi separationis cessantibus, ad pristinae cohabitationis societatem reverti omninò teneantur, nisi prudenter timeretur, ne periculum foret sublatum.
2. Consulendum esse, ne ulla ex causa regulariter loquendo quoad cohabitationem se separent, nisi interveniente ordinarii sententiâ, vel per Ecclesiæ judicium, cujus est rationes æquâ lance ponderare; cui irrefragabiliter hæc omnia dicta, & alibi dicenda filialiter subjicio.